

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Conte multisensorial per a alumnes amb necessitats educatives especials

Júlia Meléndez Ribas

Treball Final de Grau

Facultat d'Educació

Grau d'Educació Primària

Menció d'Atenció a la Diversitat

Curs 2023-2024

Modalitat: B

Tutora: Mònica Barrieras

Resum

Durant tot l'any de la menció d'Atenció a la diversitat a la universitat, se'ns han proposat diverses metodologies, recursos i suports per atendre a la diversitat i afavorir la inclusió a les aules de manera significativa per als nostres futurs alumnes amb necessitats educatives especials. Aquest Treball de Final de Grau planteja el disseny d'un conte multisensorial que tracta les rutines i els hàbits d'higiene del matí, per a nens i nenes amb necessitats educatives especials. Aquest conte va acompanyat d'una guia d'ensenyament, per tal que els docents comptin amb una referència per implementar aquest conte a l'aula. Per a l'elaboració del recurs s'han utilitzat els fonaments de la integració sensorial i la literatura infantil, que m'han servit per a poder conèixer de quina manera estimular als alumnes amb problemes d'aprenentatge relacionats amb un desenvolupament deficient de la integració sensorial. A més, s'ha tingut en compte una bibliografia sensorial per tal d'obtenir referències per a la creació del conte. A partir de la recerca d'aquesta informació, s'ha dissenyat un conte multisensorial que implica diversos estímuls amb l'objectiu que els alumnes amb necessitats educatives especials obtinguin un aprenentatge significatiu i una comprensió de l'entorn. També s'ha creat una guia d'ensenyament que ofereix als docents informació detallada per implementar aquest recurs a les aules. Per finalitzar l'estudi, diversos professionals de l'ensenyament l'han valorat per avaluar-ne l'efectivitat. Els resultats han significat una valoració positiva en la implementació de la multisensorialitat per a la comprensió i l'aprenentatge de les activitats quotidianes dels alumnes.

Paraules clau: Conte adaptat, integració sensorial, dificultats d'aprenentatge, educació.

Resumen

Durante todo el año de la mención de Atención a la Diversidad en la universidad, se nos han presentado diversas metodologías, recursos y apoyos para atender a la diversidad y favorecer la inclusión en las aulas de manera significativa para nuestros futuros alumnos con necesidades educativas especiales. Este Trabajo de Fin de Grado plantea el diseño de un cuento multisensorial que aborda las rutinas y los hábitos de higiene matutinos, destinado a niños y niñas con necesidades educativas especiales. Este cuento va acompañado de una guía de enseñanza, para que los docentes cuenten con una referencia para implementarlo en el aula. Para la elaboración del recurso se han utilizado los fundamentos de la integración sensorial y la literatura

infantil, que me han permitido conocer cómo estimular a los alumnos con problemas de aprendizaje relacionados con un desarrollo deficiente de la integración sensorial. Además, se ha tenido en cuenta una bibliografía sensorial para obtener referencias para la creación del cuento. A partir de la investigación de esta información, se ha diseñado un cuento multisensorial que implica diversos estímulos con el objetivo de que los alumnos con necesidades educativas especiales obtengan un aprendizaje significativo y una comprensión del entorno. También se ha creado una guía de enseñanza que ofrece a los docentes información detallada para implementar este recurso en las aulas. Para finalizar el estudio, diversos profesionales de la enseñanza lo han valorado para evaluar su efectividad. Los resultados han significado una valoración positiva en la implementación de la multisensorialidad para la comprensión y el aprendizaje de las actividades cotidianas de los alumnos.

Palabras clave: Cuento adaptado, integración sensorial, dificultades de aprendizaje, educación.

Índex

1. Introducció	1
2. Objectius de la proposta	2
3. Justificació i anàlisi de la necessitat.	3
4. Antecedents teòrics o pràctics de referència	5
4. 1. Integració sensorial	5
4. 1. 1. Problemes d'aprenentatge relacionats amb un desenvolupament deficient de la integració sensorial	6
4. 1. 2. Estimulació sensorial i multisensorial	6
4.2. La literatura infantil	8
4.2.1. Característiques de la literatura infantil	9
4.2.2. Beneficis de la literatura infantil per a l'aprenentatge	10
4.3. Antecedents pràctics	10
4.3.1. Aules multisensorials	10
4.3.2. Bibliografia sensorial	11
5. Proposta i disseny del material educatiu.	14
5.1 Públic al qual es dirigeix la proposta	14
5.2 Objectius d'aprenentatge que es poden assolir amb l'ús del material educatiu	15
5.3 Capacitats a desenvolupar amb el material educatiu	16
6. Creació del material	18
6.1. Característiques específiques del conte multisensorial	18
6.2 Guia d'ensenyament del conte	19
7. Supervisió i avaluació de la proposta	26
7.1 Descripció del material avaluatiu	26
7. 2 Resultats obtinguts de l'avaluació	27
8. Conclusions	29
9. Referències bibliogràfiques	33
10. Annexos	35

1. Introducció

El propòsit d'aquest treball de Final de Grau és la creació d'un conte educatiu sensorial adaptat per a alumnes amb necessitats educatives especials. A més, també s'elaborarà una guia d'ensenyament per als mestres, per tal que el conte vagi acompanyat d'una orientació per ser implementat a les aules. Al llarg de la carrera, hi ha hagut diverses assignatures que han recalcat la importància de la lectura i la literatura en el desenvolupament tant acadèmic com personal de l'alumnat. Concretament, a l'assignatura de Didàctica de la Literatura Infantil i Juvenil es va recalcar la importància de la literatura en el desenvolupament integral dels infants a les escoles, i com una font d'aprenentatge d'idees i experiències que amplien, als alumnes, la comprensió del món que els envolta. En aquesta assignatura, també vam poder analitzar i representar diversos contes, una experiència que em va permetre entendre el món de la literatura infantil i interessar-me a crear un conte sensorial per tal de ser aplicat en l'aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials cognitives i lingüístiques, amb l'objectiu de fomentar la seva autonomia i comprensió de l'entorn.

A més, fa uns anys, vaig tenir l'oportunitat de fer un Treball de Recerca sobre l'aprenentatge de la llengua oral i escrita, i la comunicació en alumnes amb Trastorn de l'Espectre Autista, en el qual vaig elaborar un conte d'aprenentatge lingüístic a través de pictogrames. Aquesta experiència em va permetre aprendre la importància de l'adaptació dels materials educatius per a atendre les necessitats específiques de l'alumnat. A més, vaig adquirir una comprensió més profunda de les dificultats que poden experimentar en l'aprenentatge de la llengua oral i escrita aquests alumnes, i com les eines sensorials poden ser una eina efectiva per a fomentar la comunicació i el desenvolupament lingüístic en aquest context. D'aquesta manera, m'he decidit a utilitzar aquests aprenentatges per a la creació del meu propi conte sensorial.

Un altre aspecte que va influir en la meua elecció d'aquest tema és la meua passió per la lectura d'ençà que sóc petita. La pràctica de la lectura ha estat una font de beneficis en diversos àmbits de la meua vida. Ha estat un element essencial per a la millora del meu control emocional i la capacitat de gestionar les emocions de manera més eficaç, sent una eina valuosa per afrontar els conflictes quotidians a l'escola, que m'ha donat perspectiva i recursos per a resoldre situacions difícils. A més a més, com a persona amb un temperament actiu, la lectura m'ha proporcionat moments de relaxació i calma, oferint una via d'escapament al meu neguit. Finalment, la lectura ha tingut un impacte profund en la comprensió del món que m'envolta, obrint-me els ulls a aspectes i realitats que abans em resultaven desconegudes o incomprensibles. Per tot això, considero que la literatura és molt

important per a l'aprenentatge personal dels infants, i per aquest motiu m'he endinsat a explorar més profundament aquest tema.

Per concloure, en aquest Treball de Final de Grau es durà a terme una recerca sobre l'aprenentatge sensorial, per tal de poder justificar el disseny del conte. Després, s'elaborarà el recurs didàctic, i una guia d'ensenyament, per tal de poder ser aplicat en una aula d'una escola d'educació especial o d'una escola ordinària amb nens amb necessitats educatives especials, i poder valorar i avaluar si el recurs compleix els objectius plantejats.

2. Objectius de la proposta

L'objectiu general del Treball de Final de Grau és la creació d'un conte sensorial que ajudi els alumnes amb necessitats educatives especials cognitives i lingüístiques a aprendre i interioritzar els hàbits i rutines del dia a dia. D'aquesta manera, es tenen en compte les capacitats i habilitats dels alumnes als quals va dirigit, les característiques de l'aprenentatge sensorial, i els aspectes que englobin l'aprenentatge dels hàbits i rutines diaris.

Objectius principals del treball:

Seguidament, es presentaran els objectius que orienten la formulació de la meva proposta educativa:

1. Conèixer l'aprenentatge sensorial i els seus beneficis en l'aprenentatge cognitiu i personal dels infants.
2. Integar els elements característics de l'aprenentatge sensorial al conte.
3. Adaptar el conte a unes necessitats d'aprenentatge específiques, tenint en compte l'alumnat al qual va dirigit.
4. Crear una guia d'ensenyament efectiva per a mestres per a una implementació del conte a l'aula.
5. Comprovar si el conte té beneficis en l'aprenentatge dels infants.

Objectius específics del material didàctic creat:

1. Connectar amb els sentits per crear una experiència d'aprenentatge multisensorial.

2. Facilitar la comprensió de seqüències temporals a través de la narració del conte i la representació visual.
3. Enriquir el vocabulari dels estudiants amb paraules relacionades amb les rutines i la higiene personal.
4. Fomentar la participació activa i l'autonomia a través de la interacció amb els materials.
5. Assegurar una experiència d'aprenentatge inclusiva adaptant el material en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.
6. Facilitar la comprensió i la relació amb l'entorn a través de la narració del conte.
7. Promoure la transferència d'aprenentatge a la vida quotidiana dels estudiants.

3. Justificació i anàlisi de la necessitat.

La justificació de la creació d'un conte multisensorial, que integri tots els sentits, es fonamenta en la crucial importància del desenvolupament sensorial en infants amb necessitats educatives especials. Crear un conte multisensorial pot ser una experiència immersiva i enriquidora per als lectors, especialment per als infants amb un desenvolupament deficient de la integració sensorial. A través d'aquesta experiència, els infants poden millorar la seva capacitat per comprendre i relacionar-se amb el món que els envolta, afavorint el seu desenvolupament cognitiu, emocional i personal. A més, aquest tipus de conte pot adaptar-se a les necessitats específiques de cada individu, permetent una personalització que pot resultar especialment útil per a nens amb discapacitats o trastorns sensorials. La inclusió d'elements sensorials pot servir com a pont per a la comunicació i la comprensió dels infants amb dificultats de processament sensorial, obrint noves vies d'exploració i interacció amb el món que els envolta.

Un conte multisensorial ofereix una experiència enriquidora que aborda les diverses necessitats sensorials individuals. Mitjançant una combinació d'estímuls visuals, auditius, tàctils, olfactivs i gustatius, aquest tipus de conte proporciona una experiència immersiva que captiva els lectors d'una manera única. Amb il·lustracions vívides, narracions en veu alta, textures tàctils, perfums evocadors i fins i tot mostres d'aliments relacionats amb la història, es crea un món ric en sensacions i emocions.

En aquest cas, un conte multisensorial soluciona la necessitat de facilitar la comprensió del

lector en la història, especialment per aquelles persones que poden tenir dificultats de comprensió, processament de la informació o altres factors cognitius. Mitjançant l'ús d'elements visuals, tàctils i sonors, un conte multisensorial ofereix diverses formes de comunicació que reforcen els conceptes clau de la història i en faciliten la comprensió. Les il·lustracions detallades ajuden a visualitzar els esdeveniments i personatges, mentre que els elements tàctils i interactius ofereixen una experiència sensorial que reforça la comprensió i el record de la història. A més, l'ús d'elements sonors com narracions en veu alta o sons, pot enriquir la narrativa i afavorir un ambient d'immersió que inciti a la participació de l'estudiant. En conjunt, aquest enfocament multisensorial millora la comprensió de la història i promou una experiència de lectura més enriquidora i significativa per a tots els lectors, independentment de les seves necessitats cognitives.

D'altra banda, cal destacar la importància que aquest conte multisensorial tracti sobre els hàbits i rutines del matí. D'aquesta manera, el conte, estableix rutines saludables, que són fonamentals per al benestar físic i emocional dels nens. Aprendre sobre la importància de la higiene personal, l'alimentació equilibrada i altres hàbits matutins és important perquè els nens estableixin bases saludables per a la seva vida. A més, un conte multisensorial sobre aquest tema pot ser particularment útil per a infants amb dificultats sensorials o amb trastorns del desenvolupament, ja que ofereix una manera tangible i experiencial d'aprendre. A través de la integració de diferents estímuls sensorials, com ara textures, sons, olors i colors, els nens poden connectar-se de manera més profunda amb els conceptes presentats en el conte i reforçar la seva comprensió i integració en el dia a dia.

D'altra banda, un conte sensorial sobre hàbits i rutines del matí pot ajudar a crear un ambient tranquil i previsible per als nens, el que és particularment beneficiós per a aquells amb trastorns de l'espectre autista o altres necessitats especials. La predictibilitat de les rutines pot proporcionar un sentit de seguretat i estabilitat, ajudant els nens a sentir-se més còmodes i preparats per enfrontar-se al dia.

Per tot l'anteriorment mencionat, considero que és necessari crear un conte multisensorial, que tracti com a tema principal els hàbits i rutines matutins, per tal d'oferir a alumnes amb un desenvolupament deficient de la integració sensorial una experiència enriquidora i personalitzada que millori la comprensió i el desenvolupament dels infants, tenint en compte les seves necessitats.

4. Antecedents teòrics o pràctics de referència

A continuació, s'exposaran un seguit d'idees, referents, teories, bases i orientacions de diversos autors i antecedents que han tractat i estudiat els conceptes d'integració sensorial i multisensorial, així com la literatura infantil, en diferents àrees o àmbits. A més, també es presentaran diversos antecedents pràctics que han servit d'inspiració i han orientat la creació del material didàctic per aplicar a les aules.

4. 1. Integració sensorial

D'acord amb Lázaro (2008), la integració sensorial és un procés que involucra l'organització de les sensacions, per produir conductes adaptatives i aprenentatges, permetent l'adequat funcionament del cervell i del cos humà. Cada sentit interactua amb els altres, per donar-nos una imatge completa de nosaltres mateixos, l'entorn i el que percebem.

Segons Palacios (2010), els humans rebem constantment una gran varietat d'informació sensorial del medi ambient i del propi cos. Aquesta informació, la recullen diversos òrgans dels sentits, inclosos els ulls, les orelles, la pell, el nas i la boca, captant estímuls visuals, sons, tàctils, olfactius i gustatius. Aquests estímuls es converteixen en impulsos nerviosos, que són transmesos pel sistema nerviós al cervell, on són processats i interpretats. Aquest mecanisme és crucial per detectar i entendre el món que ens envolta, ja que ajuda a coordinar el moviment, adaptar-se als canvis de l'entorn i prendre les decisions adequades.

Gimeno (1986, citat a Gil, 2010) explica que els sentits que perceben els humans actuen en col·laboració, el que significa que el cos percep més d'un sentit a l'hora. Segons Gil (2010), aquesta cooperació entre els sentits es pot donar de tres maneres diferents: com a efecte desencadenant, hi ha un sentit principal que necessita la participació d'altres sentits; com a efecte simultani, quan es perceben estímuls de més d'un sentit a la vegada; o com a efecte inhibitori, quan es perceben estímuls de diferents sentits, però alguns d'ells són bloquejats.

Palacios (2010) afegim que els alumnes amb dificultats en la integració sensorial, poden presentar un rebuig cap a diversos tactes, gustos, olors, i també dificultats d'atenció hiperactivitat o hipoactivitat, entre altres comportaments. Aquest fet dificulta també la col·laboració entre tots els sentits.

4. 1. 1. Problemes d'aprenentatge relacionats amb un desenvolupament deficient de la integració sensorial

Tal com planteja Beaundry (2011, citat a Carrasco, 2015), aquells nens i nenes que tenen dificultats per a percebre estímuls són més favorables a tenir problemes per comprendre i estar alerta en les situacions desconegudes. Un exemple pot ser problemes per regular la conducta, on trobem dèficits en la regulació de la conducta impulsiva, el control de la ira, o la conducta negativista-desafiant, que sorgeixen amb freqüència (Moreno, 2011; Pérez, et al. 2011 citat a Armando, 2018). A més, aquests dèficits també els podem trobar en l'atenció, la memòria, la regulació de les emocions en diverses situacions diàries de cara a la relació amb el seu entorn, etc.

De la mateixa manera, Carrasco (2015) ens explica que un infant pot tenir problemes d'aprenentatge en diverses àrees si durant la infància no desenvolupa una bona integració sensorial:

- Problemes d'aprenentatge en l'àmbit de lectoescriptura i lògica-matemàtica.
- Problemes pel que fa a l'atenció, a l'hora de percebre estímuls que l'envolten en el seu dia a dia.
- Retards en la motricitat, fina i gruixuda.
- Retard en l'adquisició del llenguatge.
- Problemes de regulació de la conducta, derivats de la falta d'estímuls o la sobreexposició a aquests estímuls.
- Problemes amb els estímuls tàctils, ja que poden presentar reaccions emocionals no habituals en relació amb certs tactes o mostres d'afecte tàctils.

4. 1. 2. Estimulació sensorial i multisensorial

Gómez (2009) defineix l'estimulació sensorial com aquelles teràpies que fomenten el despertar sensorial dels alumnes a través d'estímuls i activitats significatives que fomenten la comprensió de l'entorn, la gent que els envolta i ells mateixos. Aquestes activitats sempre van enfocades a les necessitats bàsiques de l'alumne i al seu desenvolupament.

A més, Carrasco (2015) explica que podem establir dos tipus d'estimulacions sensorials en funció de les característiques de l'alumnat al qual es vol estimular:

1. Estimulació Unisensorial: Només un dels sentits s'estimula com a prioritat. Els altres

sentits són presents i participen en l'estimulació, però ens centrem en el que s'ha seleccionat com a prioritari.

2. Estimulació Multisensorial: Implica estimular els diferents sentits d'una persona a través d'una àmplia varietat de tècniques per tal de proporcionar un conjunt específic d'estímul i sensacions a l'alumne.

Paredes (2012 citat a Culqui i Mendoza, 2017) defineix l'estimulació multisensorial com: " el efecto producido cuando la información llega a los receptores sensitivos del organismo como son: los ojos, la nariz, el olfato, la piel." (p.16). D'aquesta manera, podem veure com l'estimulació multisensorial engloba tots els sentits del cos, els processa i ajuda a recordar la informació que percep a través d'aquests sentits. La multisensorialitat prové del fet que molts d'aquests estímuls i sentits estan relacionats entre si, per exemple: quan mengem algun aliment, relacionem l'olor, el gust, la textura, aquesta informació arriba al cervell, i la persona que l'ha ingerit elabora una resposta a aquests estímuls.

Tal com planteja Lázaro (2002, citat a Pérez, 2015), trobem diversos tipus d'estimulació multisensorial en funció de les capacitats que volem desenvolupar i promoure en els nostres alumnes. El tipus d'estimulació que s'ha de treballar amb cada individu anirà determinat pel grau o el tipus d'afectació que tingui, per tal de notar una millora en l'àrea afectada. Els tipus d'estimulacions multisensorials que podem trobar són els següents:

1. Estimulació del sistema propioceptiu (somàtic). Es tracta d'una estimulació que sorgeix de les sensacions internes del nostre cos, és a dir, les que percebem a través dels ossos, músculs, lligaments, etc. La percepció i diferenciació corporal podria ser un exemple d'aquest tipus d'estímul.
2. Estimulació visual. Aquest s'utilitza bàsicament per a la percepció i l'orientació. Desenvolupar la fixació visual, el seguiment visual, la captació i la percepció d'objectes i el desenvolupament de la coordinació vasomotriu són tots els resultats de desenvolupar aquesta àrea.
3. Estimulació de l'audició. Escoltar es tracta d'un procés que consisteix a recopilar la informació del nostre entorn i filtrar-la al cervell. Aquest tipus d'estimulació involucra la reacció, la localització, l'associació i la identificació auditiva.
4. Estimulació tàctil-hàptica. Es tracta de les sensacions que percebem a través de la pell. El nivell d'integració del sistema tàctil està relacionat amb el sistema nerviós central. La pell percep l'estímul. El tacte ens permet sentir sensacions com ara textura, temperatura, etc.

5. Estimulació olfactiva i gustativa. L'olor ens permet percebre aromes a través de la inspiració nasal, i relacionar-los amb conceptes i productes materials. Per altra banda, el gust ens permet, a través de les papil·les gustatives, determinar el sabor, el qual ajudarà al nen a obtenir informació específica sobre certs elements. Per això es diu que el sentit del gust està directament relacionat amb el sentit de l'olfacte.
6. Estimulació vibratòria. Són els estímuls que percebem a través de la vibració. Provenen dels aparells musicals, elèctric i fònics. Aquests estímuls ens ajuden a percebre de millor manera els mateixos sentiments, emocions i idees, per poder treballar, i incidir en la detecció i gestió d'aquests sentiments.
7. Estimulació vestibular. El sistema laberíntic vestibular, que es troba a l'orella interna, connecta les sensacions visuals, tàctils i propioceptives a través del moviment del cos.

En conclusió, cada tipus d'estímul contribueix al desenvolupament integral de l'individu, influenciant la seva percepció, coordinació i resposta als estímuls del seu entorn. Així doncs, una abordatge multisensorial adequat pot millorar significativament l'aprenentatge i el desenvolupament dels individus, atenent a la diversitat de les seves necessitats i capacitats sensorials.

Per aquest motiu, en aquest Treball de Final de Grau, em centraré en l'estimulació multisensorial, ja que el conte que vull crear implica una gran varietat de sentits, per tal de poder estimular tots aquests estímuls en el lector o l'alumne al qual se li està explicant.

4.2. La literatura infantil

Cervera (1989), explica que la literatura infantil és definida de manera global com "todas las producciones que tienen como vehículo la palabra con un toque artístico o creativo y como receptor al niño" (p.157). Cal remarcar que les produccions poden ser de molts tipus, però el punt clau per tal que se les pugui classificar com a literatura infantil és que el contingut sigui creatiu i s'allunyi de les simples produccions didàctiques.

La literatura infantil sempre ha estat qüestionada per la seva qualitat pel fet de ser dirigida a nens; però, actualment, trobem una producció creixent que demostra una major cura i una cerca de qualitat literària. Dins la literatura infantil es poden distingir tres tipus, segons Cervera (1989):

1. Literatura guanyada. Es refereix a aquelles produccions que no han estat creades per nens, però amb el temps s'han adaptat o han estat apropiades per al públic infantil.
2. Literatura creada. Aquesta fa referència a la literatura infantil que ja és creada des de l'inici per al públic infantil. Aquesta mostra característiques que tenen en compte les característiques dels nens.
3. Literatura instrumentalitzada. En aquesta ens referim més concretament a aquelles creacions literàries que presenten un protagonista comú a cada publicació o sèrie, el qual s'enfronta a diferents escenaris i situacions.

4.2.1. Característiques de la literatura infantil

Reprement les paraules claus de Cerrillo (2001), la literatura infantil ha de tenir com a conceptes claus un tema adequat, linealitat i breuetat. El contingut ha de despertar la creativitat i no pot deixar insatisfets o indiferents els infants. Cerrillo també ens proporciona una extensió de característiques de la literatura infantil de les quals parlarem a continuació.

Pel que fa als continguts, trobem una forta freqüència dels elements anormals, és a dir, que presenten unes característiques fora de les comunes per tal de cridar l'atenció del lector. En moltes de les ocasions, aquesta anormalitat sorgeix de la humanització d'elements no humans. A més, les històries que ens trobem en aquest tipus de llibres presenten conflictes externs als quals els dona solució dins del llibre. Finalment, el contingut del llibre acostuma a tenir una gran càrrega afectiva per connectar amb el lector i fer la història més significativa. En el que es refereix als personatges, acostuma a predominar el protagonista per sobre dels altres. A més, molts dels protagonistes acostumen a ser nens i nenes, cosa que els fa veure's reflectits en el que està passant a la història.

En relació amb l'estructura, sempre està formada per una introducció, un desenvolupament i un desenllaç. Pel que fa al temps, sempre és imprecís, i no acostuma a referenciar-se de manera concreta en hores, dies, ni anys. Les descripcions sempre solen ser escasses i poc concretes; d'aquesta manera, els personatges sempre tenen les mateixes característiques durant tota la història i la seva personalitat no sol ser gens complexa. Finalment, trobem una gran exposició a la repetició de diversos elements que van apareixent al llarg del text literari.

4.2.2. Beneficis de la literatura infantil per a l'aprenentatge

La literatura infantil es veu integrada de manera directa en l'aprenentatge dels infants tant a l'Educació Infantil com a l'Educació Primària (Morón, 2010). Morón (2010) suggereix que els beneficis de la literatura infantil es veuen reflectits de manera més concreta en els següents àmbits:

1. Associada al desenvolupament visual. Això es refereix en concret a l'aprenentatge de la llengua en la imatge, associant les imatges, il·lustracions, cartells, amb aquelles representacions textuais i lingüístiques.
2. Associada al desenvolupament sonor i musical. A través de la literatura infantil es pot experimentar a través de textos amb esquemes musicals, com per exemple cançons. A més, també es treballa el ritme lector i la fonètica, que ajuda l'alumne al desenvolupament del llenguatge tant rebut com emès.
3. Associada al desenvolupament de l'expressió corporal. La literatura presenta la capacitat de desenvolupar situacions de moviment, on l'alumne també desenvolupa la consciència de l'entorn i les persones que l'envolten mitjançant els personatges de les històries.
4. Associada a l'ús i el coneixement de la llengua. A través de la comprensió i producció de textos i el desenvolupament de capacitats verbals.

4.3. Antecedents pràctics

Per tal d'ampliar els meus coneixements sobre els materials multisensorials i trobar inspiració per a la creació del meu propi material, he consultat diversos exemples pràctics.

4.3.1. Aules multisensorials

Carbajo (2014) defineix les aules d'estimulació multisensorial com un espai innovador especialitzat per desenvolupar la interacció amb l'entorn d'alumnes amb dèficits sensorials. Aquestes aules es caracteritzen per a la creació d'un ambient on s'utilitzen estímuls per a activar els sentits dels alumnes. L'objectiu d'aquestes aules és sempre que l'alumne pugui interactuar i controlar el seu entorn d'una manera significativa per tal de promoure el seu desenvolupament integral. A més, es busca fomentar l'estimulació sensorial a través de diverses modalitats, com per exemple, la percepció tàctil, l'audició, la visualització, el gust o l'olfacte. Aquestes estimulacions permeten accedir a una àmplia gamma d'experiències sensorials, adaptades a les necessitats de cada alumne.

En aquestes aules, s'estableixen dos tipus de relacions, l'alumne amb el mestre com una interacció basada en la confiança i la comoditat, i la interacció de l'alumne amb l'ambient creat. Aquest enfocament flexible permet als terapeutes adaptar l'aula a les necessitats sensorials de cada alumne, per tal que l'experiència sigui rellevant i beneficiosa per al seu desenvolupament.

4.3.2. Bibliografia sensorial

Pel que fa a la bibliografia que he estat consultant per tal de poder desenvolupar la part teòrica i pràctica d'aquest treball, he estat investigant aquelles publicacions que involucren els sentits, que acompanyen la lectura: el grup de llibres "Mira, toca, sent", de les autores Ellie Boulton, Hannah Cockayne i Kylie Hamley, és una sèrie destinada a infants petits, a partir de zero anys, pensada per estimular els seus sentits i fomentar el desenvolupament cognitiu a través de l'exploració sensorial. Aquests llibres solen ser interactius, incorporant elements tàctils, visuals i, de vegades, auditiu per involucrar els nens en una experiència de lectura activa. Hi trobem una gran interactivitat tàctil, ja que cada pàgina dels llibres inclou textures diferents, que els nens poden explorar amb els dits. A més, també s'utilitzen en tots els casos il·lustracions acolorides i vistoses, per tal de poder estimular el sentit de la vista, en col·laboració amb el tàctil. Aquests diferents elements tàctils i visuals ajuden els nens a aprendre sobre el món que els envolta mitjançant l'exploració directa.

Els audiocontes del Tatano són una sèrie de contes infantils en format d'àudio que acompanyen, en moltes ocasions, les històries i il·lustracions que formen part de la revista "El Tatano"; una publicació en català destinada a infants, que és la versió per als més petits de la revista "Cavall Fort". Els contes són narrats per professionals de la narració, amb una entonació clara i adequada per tal de captar l'atenció dels infants i facilitar la comprensió de les històries. Aquests audiollibres permeten que els infants tinguin accessibilitat lliure a les històries, sense necessitat de saber o poder llegir.

Un altre exemple de contes que utilitzen la integració sensorial són els contes vivencials de l'escola Aspace, explicats al blog virtual de l'escola (2022). Els contes vivencials són una experiència sensorial i immersiva dissenyada per a infants amb paràlisi cerebral o altres patologies del desenvolupament. Aquests contes es presenten amb l'ajuda d'una pissarra digital, combinant la narració oral amb imatges visuals, creant així una experiència d'aprenentatge rica i interactiva. Un exemple destacat a la pàgina web és el conte "Anem a caçar un Os", que té un argument senzill en què els protagonistes travessen diversos

paisatges (prats, boscos, platges, rius, tempestes i coves) fins a trobar un os. Els nens poden tocar i abraçar l'os, afegint una dimensió tàctil a la història. Aquests contes vivencials proporcionen una estimulació sensorial rica, combinant elements tàctils i visuals que ajuden els nens a relacionar les sensacions físiques amb les històries.

Un dels recursos que més he utilitzat per a informar-me i inspirar-me a l'hora de fer el meu conte adaptat han estat els contes adaptats de la pàgina web d'ARASAAC. Són una eina educativa dissenyada per facilitar la comprensió i la participació dels nens amb necessitats educatives especials, com ara trastorns del desenvolupament i dificultats de comunicació. Aquests contes utilitzen sistemes pictogràfics per representar objectes i accions de manera clara i senzilla, facilitant la comprensió dels textos per part dels nens amb dificultats en el llenguatge verbal. Aquests materials estan dissenyats de manera que siguin accessibles i personalitzables segons les necessitats específiques de cada infant. A més, cobreixen una àmplia gamma de temàtiques i estan disponibles en format digital, incloent-hi àudio i vídeo, per facilitar una experiència d'aprenentatge multimodal. Dins d'aquest portal web, podem trobar contes adaptats amb pictogrames que es poden descarregar i obtenir de manera física, contes amb pictogrames que es poden escoltar i veure de manera virtual, taulers de comunicació que acompanyen contes populars, poesies adaptades, etc.

Finalment, he pogut tenir accés a diversos contes sensorials personalitzats exclusivament per a l'escola d'educació especial Les Aigües, ubicada a la localitat de Mataró. Aquests contes treballen temes específics, com els colors de la pell, els animals, els companys de l'aula, etc. Aquestes temàtiques van acompanyades de pictogrames, per tal de reforçar la comprensió del text de manera visual, i de suports sensorials, com diferents sabors i aliments, cançons i il·lustracions. Així doncs, cada conte va acompanyat d'un conjunt de materials que s'utilitzen a la vegada que la narració de la història, per tal de fomentar la comprensió i l'estimulació sensorial als infants que l'estan escoltant.

Després d'examinar detingudament els antecedents teòrics i pràctics relacionats amb la integració sensorial i la literatura infantil, es pot destacar que existeix una relació positiva entre l'estimulació multisensorial i el desenvolupament integral dels individus, especialment en el context de l'aprenentatge infantil. L'ús de l'estimulació multisensorial a les aules i en els materials educatius, pot millorar significativament l'experiència d'aprenentatge dels alumnes, ja que involucra tots els sentits i promou una comprensió més profunda i significativa dels continguts. Així doncs, la combinació de la literatura infantil amb l'estimulació multisensorial ofereix una oportunitat única per a l'enriquiment dels processos d'ensenyament i aprenentatge, atenent la diversitat de necessitats i capacitats sensorials

dels estudiants. D'aquesta manera, puc concloure que el desenvolupament d'un material educatiu que incorpori aquestes pràctiques multisensorials pot contribuir de manera significativa a l'enriquiment de l'experiència educativa dels nens i nenes amb necessitats educatives especials, afavorint el seu desenvolupament i la seva participació activa en el procés d'aprenentatge.

5. Proposta i disseny del material educatiu.

El material educatiu que he creat per a aquest TFG consisteix en un conte multisensorial titulat "El dia de l'aniversari d'en Marc.", creat per a alumnes amb necessitats educatives especials. El conte està dissenyat per oferir una experiència d'aprenentatge multisensorial, on es treballi com a tema principal les rutines i els hàbits del matí. Acompanyant el conte, hi ha una guia d'ensenyament per a mestres que proporciona tota la informació necessària per aplicar el recurs educatiu a les aules.

En aquest apartat faré una petita descripció del material que he creat i en què consisteix. M'agradaria mencionar que es tracta d'un conte dissenyat amb materials econòmics, reutilitzables i fàcils d'aconseguir. Així, s'ha tingut en compte que no totes les escoles disposen dels mateixos recursos, i s'han seleccionat materials que no requereixen un gran manteniment econòmic, de manera que el conte pugui ser explicat a totes les aules.

5.1 Públic al qual es dirigeix la proposta

Aquest material educatiu està específicament dirigit als alumnes amb necessitats educatives especials cognitives i lingüístiques, especialment aquells que poden presentar dificultats en la integració sensorial. La creació d'un conte educatiu sensorial adaptat té com a objectiu principal facilitar l'aprenentatge dels hàbits i rutines del dia a dia, proporcionant una experiència enriquidora i personalitzada que millori la comprensió i el desenvolupament dels infants.

La idea de creació d'un conte multisensorial es basa en la importància del desenvolupament sensorial en infants amb necessitats educatives especials. Un conte d'aquest tipus pot millorar la seva capacitat per comprendre i relacionar-se amb el món, afavorint el seu desenvolupament cognitiu, emocional i personal. A més, la inclusió d'elements sensorials pot servir com a pont per a la comunicació i la comprensió dels infants amb dificultats de processament sensorial.

El fet de ser un conte que treballa les rutines del matí pot ser útil per a una gran varietat d'alumnes que presentin dificultats i necessitats en diferents àrees. Aquestes són:

1. Infants amb dificultats d'organització:

Molts nens i nenes, independentment de si tenen una discapacitat diagnosticada, poden tenir dificultats per organitzar-se i seguir una rutina coherent. Aquest conte il·lustra pas a pas les activitats del matí i pot ajudar-los a entendre l'ordre de les tasques i a crear una estructura per al seu dia.

2. Infants amb una necessitat de reforç visual:

Alguns infants troben més fàcil comprendre i recordar la informació quan està presentada de manera visual. Aquest conte és un recurs que pot ser valuós per a aquests nens, ja que ofereix una representació gràfica de les rutines del matí.

3. Infants que es beneficien de la repetició i la consolidació d'hàbits:

La repetició i la pràctica són claus per al desenvolupament de hàbits i rutines. Aquest conte pot ser utilitzat com una eina per reforçar les rutines del matí de manera regular, ajudant als nens a internalitzar i automatitzar aquestes activitats.

4. Infants amb una preferència per l'aprenentatge experiencial:

Molts nens aprenen més eficientment a través de l'experiència i la participació activa. Un conte sensorial sobre les rutines del matí pot oferir-los una experiència d'aprenentatge més immersiva i significativa, ja que involucra múltiples sentits i promou la participació activa en les activitats descrites.

En conclusió, aquest conte multisensorial sobre les rutines i hàbits del matí pot ser útil per una àmplia gamma d'alumnes. Està pensat per ser implementat en aules amb nens amb necessitats educatives especials, però pot ser presentat a una gran varietat d'alumnes independentment de si tenen un diagnòstic de discapacitat, ja que ofereix una representació visual i narrativa de les activitats del matí que pot ajudar-los a establir hàbits saludables i a gestionar millor el seu temps.

5.2 Objectius d'aprenentatge que es poden assolir amb l'ús del material educatiu

A través d'aquest material educatiu, podem treballar diversos objectius d'aprenentatge. Aquests objectius es plantegen abans de començar l'ensenyament i guien la planificació i l'execució de l'activitat. Aquests es poden treballar de manera directa en l'explicació del conte i la història, o poden ser una conseqüència de l'ús del material. Cal mencionar que l'objectiu principal del conte és l'estimulació sensorial, que enriqueix l'experiència d'aprenentatge i els conceptes treballats dels estudiants. Aquesta estimulació multisensorial millora l'atenció i la comprensió dels infants i enforteixen les connexions amb l'entorn.

En primer lloc, el primer objectiu treballa la comprensió de les seqüències temporals. A través de la il·lustració i la història, l'alumne pot ordenar les accions que va realitzant al llarg del matí de manera temporal. La representació visual del conte l'ajuda a comprendre

aquesta successió temporal i a reconèixer la rutina, per tal de que la interioritzin i la comprenquin, aplicant-la al seu dia a dia. A més, Les rutines del matí impliquen una successió d'activitats que es realitzen en un ordre específic i en un temps determinat. Utilitzant el material educatiu com a referència, els estudiants aprenen a comprendre el concepte de temps i a planificar les seves activitats de manera efectiva. A través de la pràctica regular de les rutines del matí, desenvolupen habilitats de planificació i gestió del temps que els seran útils en altres àmbits de la seva vida quotidiana.

En segon lloc, el recurs educatiu busca promoure hàbits saludables. Com a conseqüència de la història, els infants valoren la importància de realitzar activitats positives per a la seva salut com per exemple rentar-se les dents, tirar de la cadena, vestir-se adequadament, etc. Aquesta exposició repetida a hàbits saludables pot contribuir a la seva internalització i integració en la seva vida quotidiana.

En tercer lloc, el conte serveix per a proporcionar una guia als estudiants i posar en pràctica aquestes rutines en el seu dia a dia. Les il·lustracions i el material utilitzat ajuden a l'estudiant a comprendre els passos a seguir en cada activitat i a adquirir les habilitats necessàries per realitzar-les sense assistència. Aquesta pràctica repetida pot incrementar la seva confiança en les seves pròpies capacitats i fomentar la seva autonomia en la vida quotidiana.

Finalment, el conte busca afavorir al desenvolupament del vocabulari. Cada activitat està acompanyada de textos i paraules descriptives que ajuden a enriquir el vocabulari dels estudiants. A través de la narració, els alumnes aprenen noves paraules relacionades amb les accions del seu dia a dia i de la seva rutina, com per exemple verbs (despertar-se, pentinar-se), noms de peces de roba (pantalons, samarreta) i mots relacionats amb la higiene personal (rentar-se les mans, pasta de dents).

5.3 Capacitats a desenvolupar amb el material educatiu

Les capacitats a desenvolupar amb aquest material educatiu es refereixen a les habilitats, competències i coneixements que els alumnes adquireixen com a resultat de treballar amb el material didàctic. Aquestes capacitats es desenvolupen progressivament i inclouen habilitats cognitives, socials, emocionals i pràctiques. Amb aquest conte multisensorial, els alumnes poden desenvolupar capacitats i habilitats com:

1. Millora de les habilitats de comunicació:

A través de la narració de la història del conte i de la comunicació oral i les converses que poden sorgir durant la seva utilització, els estudiants tenen l'oportunitat de millorar les seves

habilitats de comunicació verbal i no verbal. Poden expressar les seves preferències, fer preguntes i compartir les seves pròpies experiències relacionades amb les rutines del matí o amb el material que s'està utilitzant a l'aula. El fet de respondre a diversos estímuls, ja sigui de manera positiva o negativa, els permet crear situacions de comunicació o de demanda que resulten en situacions de comunicació.

2. Desenvolupament de la coordinació motriu:

Aquest conte promou hàbits com pentinar-se, rentar-se les dents i vestir-se. Aquests hàbits, requereixen una coordinació fina i grossa que els alumnes han de desenvolupar per poder realitzar-los de manera autònoma. Utilitzant el material educatiu com a guia, els estudiants practiquen moviments precisos i coordinats que contribueixen al desenvolupament de la seva coordinació motriu.

3. Foment de l'atenció i la memòria:

Seguir una activitat com aquesta i completar les tasques que es demanen requereix una atenció sostinguda. A més, recordar la seqüència d'activitats i els passos a seguir en les rutines del matí implica l'ús de la memòria a curt i llarg termini. Mitjançant la pràctica repetida amb el material educatiu, els estudiants reforcen la seva capacitat de recordar informació rellevant i aplicar-la en el moment adequat.

4. Foment de la independència i l'autonomia:

L'ús del material educatiu pot fomentar la independència dels estudiants, ja que els anima a realitzar tasques de manera autònoma. A mesura que gaudeixen d'una experiència d'aprenentatge autònoma, adquireixen confiança en les seves pròpies capacitats i habilitats per poder seguir l'experiència i relacionar-se amb els estímuls i el material proporcionat d'una manera més autònoma i segura. Aquesta autonomia per experimentar de manera segura, els permet també una major comprensió del seu entorn.

En conclusió, el material educatiu no només facilita l'adquisició de coneixements teòrics, sinó que també promou el desenvolupament integral dels alumnes a través d'una varietat d'habilitats pràctiques i cognitives. Amb un enfocament multisensorial, els estudiants poden millorar les seves habilitats de comunicació, desenvolupar una millor coordinació motriu, reforçar la seva atenció i memòria, i fomentar la seva independència i autonomia. Aquestes capacitats, adquirides de manera progressiva i contínua, contribueixen a una formació completa i equilibrada, preparant els alumnes per a situacions reals i pràctiques de la vida quotidiana.

6. Creació del material

El material desenvolupat per a aquest TFG consta d'un conte multisensorial i una guia d'ensenyament. El conte multisensorial incorpora materials externs per estimular tots els sentits dels alumnes. La guia d'ensenyament proporciona als educadors orientació sobre com utilitzar el conte i els materials a l'aula, amb l'objectiu d'enriquir l'experiència d'aprenentatge dels alumnes. En aquest apartat es proporciona una descripció detallada del conte físic, incloent-hi les seves característiques distintives. A més, es presenta la guia d'ensenyament que acompanya el conte, organitzada amb els respectius apartats per a una comprensió completa del material.

6.1. Característiques específiques del conte multisensorial

El conte està imprès en format DIN A4, col·locat en horitzontal amb les anelles a la part superior. Tant la coberta com totes les pàgines del conte estan plastificades. Aquestes dimensions permeten que les imatges, el text i els pictogrames que acompanyen la narració es vegin clarament per a tota mena d'alumnes. La mida i la tipografia de la lletra estan pensades per facilitar la lectura als alumnes, assegurant que puguin comprendre bé el text i les imatges.

La història "El dia de l'aniversari d'en Marc" tracta sobre un nen anomenat Marc que es desperta al matí i recorda que és el seu aniversari. Després, segueix les seves rutines matinals d'higiene, com rentar-se les dents, pentinar-se i posar-se colònia. Un cop ha acabat els hàbits d'higiene personal al lavabo, es vesteix amb la seva roba preferida. Finalment, la seva mare entra a l'habitació amb les seves galetes preferides, fetes especialment per a ell, fent que en Marc comenci el seu aniversari molt content.

Pel que fa a les il·lustracions, aquestes han estat creades especialment per a aquest conte. A la majoria d'elles apareix el personatge principal, en Marc, realitzant les accions a mesura que avança la història. Les imatges presenten dues tonalitats diferents segons l'estança de la casa on es troba el protagonista: tons càlids quan està a l'habitació i tons freds quan està al lavabo. Aquesta diferenciació cromàtica permet crear ambients distints i ajuda l'alumne a percebre les diferents estances de manera única. A més, la variació en les tonalitats guia visualment el lector, indicant clarament els canvis d'ubicació, cosa que afavoreix la comprensió de la lectura, ja que permet identificar ràpidament on es troba el protagonista en cada moment.

Referint-se als pictogrames del conte, aquests presenten una estructura molt més simple que les frases del text, amb l'objectiu de facilitar la comprensió lectora. La majoria de les

pàgines segueixen una estructura de pictogrames que inclou el subjecte, el verb i els complements, amb l'objectiu de treballar l'estructura gramatical bàsica. A més, els pictogrames estan emmarcats en diferents colors que representen la categoria gramatical de la paraula que representen. El color groc s'utilitza per als noms propis, el taronja per als noms comuns, el verd per als verbs, el blau per als adjectius i el rosa per a les expressions. Aquesta codificació cromàtica facilita la identificació i comprensió de les diferents parts del discurs, reforçant així l'aprenentatge de la gramàtica i la construcció de frases.

Finalment, pel que fa al material multisensorial que acompanya la narració del text, aquest es troba dipositat en una capsula. A mesura que es va llegint el conte, es van traient els materials de la capsula i presentant-los als alumnes. Cada material tangible va acompanyat del seu pictograma, perquè els alumnes puguin relacionar el que estan veient, olorant, tastant i tocant amb el que es menciona al conte, facilitant així la comprensió. Els estímuls auditius es presentaran a través de la pantalla digital, en àudios prèviament gravats, o de commutadors, que els mateixos alumnes podran prémer de manera autònoma per sentir el soroll corresponent a cada moment.

El conte sencer es pot trobar a l'*Annex 1: El dia de l'aniversari d'en Marc* del treball.

6.2 Guia d'ensenyament del conte

Com s'ha mencionat anteriorment, una guia d'ensenyament és una eina didàctica que ofereix diverses directrius i recursos que faciliten el procés d'ensenyament al docent. En aquest cas, la guia d'ensenyament està dissenyada per tal que l'educador tingui les directrius detallades de com implementar el conte sensorial a l'aula. Proporciona una estructura detallada de com presentar la història, quins materials utilitzar i com utilitzar-los per activar diferents àrees sensorials com l'audició, el tacte, el gust, l'olfacte i la vista. També ens dona eines per al metre per a la lectura i per avaluar la interacció amb el conte.

METODOLOGIA

L'objectiu d'aquest conte és que els alumnes siguin capaços de connectar amb la història a través dels sentits, oferint diferents estímuls per tal que sigui significatiu. Volem oferir una experiència que activi diversos sentits o àrees sensorials:

- Àrea auditiva.

- Àrea somàtica
- Àrea tàctil-hapàtica.
- Àrea gustativa.
- Àrea olfactiva.
- Àrea visual.

Seurem a tots els alumnes en rotllana o un semicercle per tal que tots els infants puguin veure el docent com explica i ensenya el conte. Es col·locaran els materials al centre, per tal que tots els alumnes els puguin tenir a l'abast. Farem una petita presentació de la història i del personatge principal. L'explicació de la història ha de ser dinàmica.

És important utilitzar una entonació expressiva, així com, gestos i expressions facials, per tal de cridar l'atenció dels alumnes i facilitar la seva comprensió de la història.

Després de presentar cada estímul, deixarem temps per tal que cada alumne reaccionï al seu ritme. També deixarem tot el temps que calgui perquè experimentin amb els materials.

MATERIALS

- Commutadors o àudios amb sons gravats.
- Llanterna.
- Bossa d'aigua de calor.
- Cubell o gaveta amb aigua.
- Pastilla de sabó.
- Raspall dels cabells.
- Raspall de dents. (Utilitzarem un per cada nen, depenent dels que realitzin l'activitat).
- Pasta de dents.
- Colònia.
- Mirall.
- Pantalons i samarreta (es pot utilitzar la que porten posada).
- Botó.
- Cremallera.

- Cordons.
- Galetes.

RECURSOS AUDITIUS

Els sons es poden gravar en diferents commutadors, per tal que els alumnes puguin prémer de manera autònoma el soroll que correspon a cada part de la història.

Si no es disposa de commutadors, aquests sons també es poden descarregar d'internet o gravar casos reals amb una gravadora de veu.

Podem representar els sorolls que puguem en viu si creiem que serà una experiència més estimulante per als nostres alumnes, en funció de les seves necessitats i preferències.

Els sorolls són els següents:

- Despertador.
- Cant dels ocells.
- Cadena del vàter.
- Soroll d'una cremallera.
- Soroll d'uns passos.

RECURSOS VISUALS

El recurs visual principal són les imatges del conte i els pictogrames que acompanyaran l'explicació i la lectura de la història.

Es poden afegir imatges a la pantalla digital dels llocs de la casa on es va situant en cada moment de la història el personatge. Aquests són: l'habitació i el lavabo.

El material tangible serà presentat també amb l'acompanyament visual dels pictogrames, per tal de millorar la comprensió.

PÀGINA	TEXT	ESTÍMUL	ÀREA TREBALLADA
	Títol: EL DIA DE L'ANIVERSARI D'EN MARC.		
1	Hi havia una vegada un nen que dormia profundament. Es deia Marc.		
2	Al matí, va sonar el despertador i en Marc es va despertar.	Soroll del despertador.	Àrea auditiva.
3	En Marc va recordar una cosa molt important.		
4	Avui era el seu aniversari!		
5	En Marc va aixecar-se del llit i va obrir la finestra.		
6	A fora feia Sol i calor, i s'escoltaven els ocells cantar.	Llanterna amb els ulls tancats i el llum a la cara.	Àrea somàtica.
		Bossa d'aigua de calor, posar-la al cos.	Àrea somàtica.
		Soroll del cant dels ocells.	Àrea auditiva
7	En Marc va anar al lavabo a preparar-se.		
8	En marc va fer un pipí i va tirar de la cadena.	Soroll de la cadena del vàter.	Àrea auditiva.
9	Després, es va rentar la cara	Posar la cara i les	Àrea tàctil-hapàtica.

	amb aigua i sabó.	mans dins d'un cubell amb aigua.	
		Olorar i tocar sabó.	Àrea tàctil-hapàtica. Àrea olfactiva.
10	Després, es va pentinar els cabells amb el raspall.	Tocar raspall del cabell.	Àrea tàctil-hapàtica.
		Pentinar-se.	Àrea somàtica i tàctil-hapàtica.
11	Després, es va rentar les dents amb el raspall de dents i la pasta de dents.	Tocar raspall de dents.	Àrea tàctil-hapàtica.
		Posar-se el raspall de dents a la boca.	Àrea somàtica i tàctil-hapàtica.
		Olorar la pasta de dents.	Àrea olfactiva.
		Tastar la pasta de dents.	Àrea gustativa.
12	Per últim, es va posar la seva colònia preferida. Quina bona olor!	Olorar colònia.	Àrea olfactiva.
		Posar-se colònia.	Àrea somàtica.
13	En Marc es va mirar al mirall, ja estava preparat!	Mirar-se al mirall.	Àrea visual.
14	En Marc va anar a l'habitació a vestir-se.		
15	En Marc es va posar la seva samarreta preferida.	Ensenyar samarreta o tacte de la samarreta.	Àrea tàctil-hapàtica.
16	En Marc es va posar uns pantalons. Es va cordar el	Ensenyar tacte dels pantalons.	Àrea tàctil-hapàtica.

	botó i va pujar la cremallera.	Cordar un botó.	
		Cordar una cremallera.	
		Soroll d'una cremallera.	Àrea auditiva.
17	Per últim, es va posar els mitjons i les sabates i se les va cordar.	Cordar i tocar els cordons d'una sabata.	Àrea tàctil-hapàtica.
18	En Marc es va mirar al mirall, ja estava preparat!	Mirar-se al mirall.	Àrea visual.
19	En Marc va escoltar uns passos... Qui podia ser?	Soroll d'uns passos.	Àrea auditiva.
20	Algú va obrir la porta.		
21	Era la mare que li va fer un gran petó!		
22	La mare portava a les mans un bol que feia molt bona olor.	Olor de galetes amb els ulls tancats.	Àrea olfactiva.
23	Havia cuinat les seves galetes preferides.	Tastar galetes.	Àrea gustativa.
24	En Marc va començar el dia del seu aniversari molt i molt content!		

DESPRÉS DEL CONTE...

Al final del conte comptarem fins a deu, de manera pausada, per tal de donar per finalitzada l'explicació.

Podem deixar de manera lliure que els alumnes interactuïn amb els materials, d'aquesta

manera podem observar els interessos en els estímuls, i aquells sentits que s'han de treballar de manera més concreta.

Realitzarem aquesta activitat durant diverses setmanes per millorar la memòria i l'anticipació. A més, el conte cobra més sentit quan els alumnes el comprenen i coneixen el que passarà a la història. D'aquesta manera gaudir-lo més.

Afegirem i retirarem materials, així com presentarem diferents tipologies dels mateixos materials, per mantenir la varietat. Per exemple, podem canviar d'olor la colònia o posar un cant dels ocells diferent.

AVALUACIÓ

L'avaluació del material didàctic es farà a través de l'observació de l'infant a mesura que es va introduint el conte a l'aula i es van presentant els diferents materials. Cal que el docent estigui molt atent a la reacció de l'infant a cada estímulo i com aquest interactua amb el material.

Cal que prestem molta atenció als aspectes claus següents:

- L'interès inicial cap al material didàctic i si hi ha una interacció prèvia, tant positiva com negativa amb algun material sensorial.
- Li agrada o no li agrada la sensació presentada.
- Reaccions, tant positives com negatives als estímuls. Per fer-ho, cal que deixem temps de resposta i interacció.
- Després d'haver explicat el conte més d'un cop, l'alumne integra i accepta sensacions que no li agradaven en un inici.
- Després d'haver explicat el conte més d'un cop, l'alumne recorda les sensacions i els materials i té memòria en relació amb el contingut de la història.

7. Supervisió i avaluació de la proposta

7.1 Descripció del material avaluatiu

L'avaluació del material educatiu ha estat portada a terme per tres professionals del camp de l'ensenyament, una mestra d'atenció a la diversitat en una escola d'educació especial, una mestra d'atenció a la diversitat d'una escola ordinària i finalment, una mestra d'audició i llenguatge. Aquesta avaluació té com a objectiu recollir una valoració quantitativa, en una puntuació de l'1 (insuficient) al 5 (excel·lent), sobre diversos aspectes del conte multisensorial i la guia d'ensenyament associada. A més de proporcionar una avaluació numèrica, s'ha facilitat un espai perquè cada professional pugui deixar anotacions detallades sobre els aspectes que han trobat positius, els elements que han cridat més l'atenció o les àrees que considerin que podrien millorar-se en el material educatiu. Aquest procés permet una retroalimentació més completa i detallada sobre l'eficàcia del material avaluat.

Els criteris d'avaluació del material s'han basat en els objectius inicials que s'havien proposat per a la creació d'aquesta eina educativa. Aquests criteris es refereixen a aspectes del conte i de la guia com la comprensió oral i escrita, el vocabulari, la representació visual de la història, l'autonomia en l'ús del material, la multisensorialitat i l'adaptació a alumnes amb necessitats educatives especials diferents. Els criteris que s'han tingut en compte a l'hora d'avaluar el recurs educatiu són els següents:

1. Facilita la comprensió de seqüències temporals a través de la narració del conte i la representació visual.
2. Enriqueix el vocabulari dels estudiants amb paraules relacionades amb les rutines i la higiene personal.
3. Fomenta la participació activa i l'autonomia a través de la interacció amb els materials.
4. Assegura una experiència d'aprenentatge inclusiva adaptant el material en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.
5. Facilita la comprensió i la relació amb l'entorn a través de la narració i dels materials multisensorials.
6. Promou la transferència d'aprenentatge a la vida quotidiana dels estudiants.

7. El material pot ser adaptat per assegurar una experiència d'aprenentatge inclusiva en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.
8. S'utilitza el material didàctic físic per facilitar la comprensió i l'aprenentatge dels conceptes presentats, afavorint la interacció tangible dels estudiants amb els continguts del conte.
9. Crea imatges visuals clares i rellevants amb un tamany adequat per facilitar la comprensió dels estudiants.

Aquesta avaluació permet la participació activa de professionals experimentats en l'àmbit de l'ensenyament, la qual cosa aporta una perspectiva valuosa i informada sobre la qualitat i l'eficàcia del material educatiu. A més, el fet que es doni espai per a les observacions detallades dels professionals també és positiu, ja que m'ha permès tenir una retroalimentació més rica i contextualitzada. Això m'ha revelat aspectes que no es podrien captar únicament amb una avaluació quantitativa, com ara aspectes subjectius o opinions personals sobre la utilitat del material i l'aplicació d'aquest a aules de caràcters diferents.

Finalment, aquest procés d'avaluació m'ha proporcionat una oportunitat per a la millora del material educatiu. Les observacions i les recomanacions dels professionals les utilitzaré per revisar i ajustar el material, amb l'objectiu de fer-lo més eficaç i adequat a les necessitats dels estudiants i dels docents.

7. 2 Resultats obtinguts de l'avaluació

Per valorar la implementació i l'ús del conte multisensorial a les aules, s'ha elaborat un qüestionari que ha estat respost per tres professionals de l'educació: dos mestres d'atenció a la diversitat i una mestra d'audició i llenguatge. L'objectiu és obtenir una valoració subjectiva del material educatiu basat en les seves experiències i opinions.

Les valoracions subjectives recollides dels professionals de l'educació reflecteixen una opinió generalment positiva sobre l'ús del conte multisensorial a l'aula. Els mestres han destacat la capacitat del material per enriquir el vocabulari dels estudiants, fomentar la participació activa i l'autonomia dels alumnes i la capacitat de promoure la transferència d'aprenentatge a la vida quotidiana, un aspecte especialment important en el context de les escoles d'educació especial. També han valorat molt positivament la claredat visual i la utilització de materials didàctics físics, que afavoreixen la comprensió i l'aprenentatge dels conceptes presentats.

Tot i això, hi ha diversos ítems valorats amb un 4 que assenyalen àrees de millora. En primer lloc, l'eficàcia del conte per facilitar la comprensió de seqüències temporals és ben reconeguda, però es suggereix que es podrien incorporar més elements visuals o pictogrames per millorar encara més aquesta comprensió. Tot i que el material s'adapta en gran mesura a les necessitats educatives dels alumnes, hi ha una demanda per a adaptacions més específiques i personalitzades, cosa que faria l'experiència d'aprenentatge encara més inclusiva i efectiva.

A més, la riquesa del vocabulari que apareix en el conte és també valorada de manera positiva per les professionals que treballen a l'escola d'educació especial, però la mestra que treballa a l'aula ordinària considera que es podria ampliar o dificultar el vocabulari amb més mots relacionats amb les rutines i la higiene personal per augmentar l'aprenentatge del lèxic. Pel que fa a les imatges visuals, tot i ser clares i adequades, hi ha espai per fer-les encara més rellevants i comprensibles per als estudiants.

A l'espai d'observacions dels tres qüestionaris els mestres han destacat aspectes a millorar i han fet propostes per a incloure en el conte per fer-lo més significatiu: En primer lloc, han suggerit la inclusió de més elements interactius, com sons i presentacions digitals, per cridar més l'atenció dels alumnes i per a treballar amb una varietat més gran d'estímul a mesura que es va treballant el conte al llarg del temps. També han recomanat afegir pictogrames per ajudar a treballar els conceptes de seqüenciació temporal. Es recomana afegir el pictograma de "Després", per tal que els alumnes que llegeixen mitjançant els pictogrames també puguin treballar aquesta seqüenciació.

Per altra banda, han assenyalat la necessitat d'adaptar millor el material segons les diverses necessitats educatives dels estudiants. Per a aquesta última proposta, recomanen crear un espai específic a la guia d'ensenyament que permeti al docent saber quines adaptacions es poden fer amb cada material. Finalment, la mestra d'atenció a la diversitat de l'escola ordinària han proposat que el conte tingui una trama més entretinguda per captar l'interès dels alumnes amb nivells cognitius més alts i enriquir el vocabulari amb conceptes addicionals relacionats amb la higiene personal.

En general, les valoracions indiquen que, tot i que el conte multisensorial és un recurs educatiu valuós, hi ha oportunitats per a millorar-lo i adaptar-lo millor a les necessitats específiques dels alumnes. Propostes com més interactivitat i una trama més captivadora podrien enriquir encara més l'experiència d'aprenentatge.

8. Conclusions

En aquest apartat, avaluaré de manera crítica el meu procés, des de la concepció i investigació inicial fins a la creació i materialització del producte final proposat i analitzaré el compliment dels objectius generals establerts per al TFG, identificant les àrees d'èxit i aquelles que requereixen millora. A més, tindrè en compte les avaluacions dels professionals del camp educatiu, els quals han ofert una perspectiva sobre l'eficàcia i el valor del material elaborat. Finalment, faré una valoració sobre quines han estat les meves limitacions durant la creació del treball i quines perspectives de futur considero com a futura mestra d'atenció a la diversitat després de formar-me i investigar sobre aquest camp.

Valoració del procés

Un cop acabat el TFG valoro de manera molt positiva el meu desenvolupament acadèmic i personal al llarg del procés d'aprenentatge. Considero que he après sobre aspectes que han estat rellevants i motivadors per a mi i per a la meua visió com a futura mestra d'atenció a la diversitat com la multisensorialitat, l'adaptació de recursos i materials als alumnes amb necessitats educatives especials, i com influir de manera significativa en el seu aprenentatge.

En relació amb el marc conceptual, he pogut extreure informació diversa que m'ha proporcionat aprenentatges enriquidors. Des dels antecedents teòrics fins als pràctics, s'han explorat diversos aspectes relacionats amb la integració sensorial i multisensorial, així com la seva aplicació en el context educatiu i el desenvolupament infantil. A través de la revisió de diferents autors he pogut analitzar la importància de la percepció sensorial en el procés d'aprenentatge, identificant els problemes que poden sorgir quan aquesta integració no és òptima. Tota aquesta informació m'ha permès conèixer i aprendre com adaptar diferents estratègies educatives per atendre a la diversitat de les necessitats sensorials dels alumnes.

A més, un dels punts que ha estat més beneficiós per al meu aprenentatge i per la creació del material educatiu que ha resultat d'aquest TFG, ha estat la bibliografia sensorial. Aquests antecedents pràctics m'han permès veure diferents referents per tal de poder inspirar-me per a la meua pròpia creació, coneixent autors nous, les obres dels quals segur que utilitzo per als meus futurs estudiants.

Pel que fa als objectius generals que em vaig plantejar a l'inici del treball, considero que han estat un punt de partida sòlid per aconseguir una proposta educativa amb un impacte positiu. La creació del conte sensorial s'ha mostrat com una eina beneficiosa per ajudar els

alumnes amb necessitats educatives especials a interioritzar els hàbits i rutines diàries de manera més efectiva i significativa.

Valoració dels objectius

Analitzant objectius principals que vaig establir, estic força satisfeta amb el resultat que he obtingut ara que he acabat el treball. En primer lloc, l'objectiu general del TFG, *la creació d'un conte sensorial que ajudi els alumnes amb necessitats educatives especials cognitives i lingüístiques a aprendre i interioritzar els hàbits i rutines del dia a dia*, s'ha completat de manera positiva, ja que he sigut capaç d'elaborar un material educatiu que ha estat valorat per professionals de l'educació com un material amb un gran potencial per ser implementat generalitzadament a les escoles, tant ordinàries com d'educació especial i que pot influir positivament en l'aprenentatge i el desenvolupament dels estudiants.

Pel que fa als objectius principals marcats a l'inici del treball, considero que, la majoria han estat assolits. A través del marc teòric establert, he aprofundit en l'aprenentatge sensorial i els seus beneficis en el desenvolupament cognitiu i personal dels infants, adquirint un coneixement detallat d'aquest aspecte de l'educació inclusiva.

A més, durant la creació del conte, he tingut en compte les necessitats educatives dels alumnes a qui era dirigit, assegurant-me de seleccionar elements que fomentessin un aprenentatge significatiu i beneficis per a ells. La integració dels elements característics de l'aprenentatge sensorial al conte, ha estat un procés important en el desenvolupament de la proposta educativa. He incorporat, sempre que ha estat possible, aspectes multisensorials per estimular la participació dels alumnes i facilitar la seva comprensió dels continguts.

Amb relació a l'adaptació del conte a les necessitats d'aprenentatge específiques dels alumnes, he intentat tenir en compte les característiques generals dels alumnes als quals podria significar un aprenentatge valuós. Tot i això, aquest objectiu ha suposat un desafiament bastant important, ja que considerant la diversitat d'alumnes amb necessitats educatives especials, he tingut present que cada nen és únic, amb característiques, interessos i necessitats pròpies. Això ha suposat un repte a l'hora d'aconseguir una adaptació específica per a cada alumne, pel fet que la individualització és complexa de plasmar en el treball i en la guia d'ensenyament.

La creació d'una guia d'ensenyament efectiva per a mestres ha estat un aspecte clau del treball i m'ha ajudat a clarificar els conceptes que es volien treballar amb el material educatiu. Malgrat les dificultats, he aconseguit elaborar una guia que ha estat ben valorada

pels professionals de l'educació. Les seves aportacions i suggeriments m'han permès identificar aspectes a millorar, però en general, la guia ha estat valorada positivament com una eina útil per a la implementació del conte a l'aula.

Pel que es refereix a l'últim objectiu que parla sobre la comprovació dels beneficis del conte en l'aprenentatge dels infants, malauradament no he pogut completar aquest objectiu, ja que a causa de restriccions de temps i recursos, no he pogut implementar el conte a cap aula real. Tot i això, els professionals han expressat, als seus qüestionaris valoratius, confiança en el potencial del meu conte multisensorial per contribuir tant a l'aprenentatge acadèmic com personal dels alumnes amb necessitats educatives especials. D'aquesta manera, m'agradaria en un futur, poder implementar el conte multisensorial a alguna aula amb alumnes amb necessitats educatives especials, per poder analitzar els resultats i aprenentatges dels infants i acabar de confirmar aquesta valoració dels professionals.

Finalment, gràcies a la valoració que han fet les docents del conte multisensorial i la guia d'ensenyament que he creat, valoro molt positivament que professionals de l'educació reconeixin el valor del conte multisensorial que he elaborat, per millorar l'experiència d'aprenentatge dels alumnes, donant suport a la seva eficàcia en l'aula. Aquest aspecte em dóna seguretat per afrontar els reptes futurs, ja sigui implementant nous recursos multisensorials per als meus estudiants o adaptant materials educatius segons les seves necessitats especials. Tot i això, sóc conscient que el conte multisensorial i la guia compten amb aspectes a millorar, que tractaré d'aplicar per tal que en un futur pugui explicar el conte i resulti en una experiència d'aprenentatge amb resultats positius i significatius.

Perspectives de futur

Pel que fa al meu futur com a mestra d'atenció a la diversitat, m'agradaria implementar de moltes més maneres la multisensorialitat a l'aula. Considero que és fonamental integrar diversos estímuls, ja sigui a través de contes, activitats diàries o altres materials, per ajudar els alumnes amb necessitats educatives especials a comprendre millor el seu entorn. L'ús de recursos multisensorials en l'educació inclusiva. Aquest enfocament pot obrir noves vies per a l'aprenentatge dels alumnes amb necessitats educatives especials, proporcionant una experiència d'aprenentatge més rica i significativa. M'agradaria poder realitzar més formació específica en l'ús de tècniques i estratègies multisensorials per a l'ensenyament i l'aprenentatge, ja que considero que aquests programes poden ajudar-me a seguir desenvolupant habilitats pràctiques per implementar la multisensorialitat a la meua aula.

Aquest treball m'ha obert les portes a una exploració més profunda de les interseccions entre la literatura infantil i l'educació inclusiva. La introducció dels contes multisensorials en el meu treball ha posat de manifest el potencial transformador de la literatura per a tots els estudiants, independentment de les seves capacitats o necessitats. Considero que és un tema molt important per formar-se en relació amb l'atenció a la diversitat i que seria molt interessant que des de la universitat hi hagués més informació en aquest àmbit. Tot i això, aquesta reflexió em motiva a explorar més a fons aquest concepte en futurs projectes, investigant com les pràctiques pedagògiques centrades en la literatura poden ser més inclusives i efectives per a tots els alumnes.

Per acabar, gràcies a aquest TFG he pres consciència del meu interès a formar-me i aprofundir en l'ensenyament de la llengua i la comunicació en infants amb necessitats educatives especials. La creació d'aquest conte ha estat reveladora pel que fa al meu compromís amb aquest àmbit i m'ha motivat a considerar la possibilitat de realitzar un màster en audició i llenguatge en un futur pròxim, amb l'objectiu de dedicar-m'hi en l'àmbit educatiu.

9. Referències bibliogràfiques

Carbajo, M. C. (2015). La sala de estimulación multisensorial. *Tabanque: Revista Pedagógica*, 27, 155-172.

Carrasco, I. (2015). Estimulación sensorial en niños de educación infantil con necesidades educativas especiales. *Universidad Internacional La Rioja*.
<https://reunir.unir.net/bitstream/handle/123456789/3378/CARRASCO%20TOLEDANO%2c%20IVET%20MARIA.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Cerrillo, P. C. (2001): "Lo literario y lo infantil: concepto y caracterización de la literatura infantil", en Cerrillo, P. y J. García Padrino (coords.) *La literatura infantil en el siglo XXI*. Cuenca: Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha. Mira a [https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=Tj0X02K3BclC&oi=fnd&pg=PA17&dq=CERRILLO.+P.+C.+\(2001\):+%E2%80%9CLo+literario+y+lo+infantil:+concepto+y+caracterizaci%C3%B3n+de+la+literatura+infantil%E2%80%9D.+en+Cerrillo,+P.+y+J.+Garc%C3%ADa+Padrino+\(coords.\)+La+literatura+infantil+en+el+siglo+XXI.+Cuenca:+Ediciones+de+la+Universidad+de+Castilla-La+Mancha.&ots=zwShK_3cpN&sig=zBiJEkrh5DYvdirxID7gpaBqmRA#v=onepage&q&f=false](https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=Tj0X02K3BclC&oi=fnd&pg=PA17&dq=CERRILLO.+P.+C.+(2001):+%E2%80%9CLo+literario+y+lo+infantil:+concepto+y+caracterizaci%C3%B3n+de+la+literatura+infantil%E2%80%9D.+en+Cerrillo,+P.+y+J.+Garc%C3%ADa+Padrino+(coords.)+La+literatura+infantil+en+el+siglo+XXI.+Cuenca:+Ediciones+de+la+Universidad+de+Castilla-La+Mancha.&ots=zwShK_3cpN&sig=zBiJEkrh5DYvdirxID7gpaBqmRA#v=onepage&q&f=false)

Cervera, J. (1989). En torno a la literatura infantil. *CAUCE, Revista de Filología y su Didáctica*, n2 12, 1989 /pgs. 157 -168.
https://cvc.cervantes.es/literatura/CAUCE/pdf/cauce12/cauce_12_007.pdf

Cuesta, A. (2006) Integración Sensorial. *Universidad del Rosario*.
<https://www.agapasm.com.br/Artigos/Integracion%20sensorial.Pdf>

Culqui, E i Mendoza, N. (2017). "La estimulación multisensorial en las áreas de desarrollo. *Universidad Técnica de Cotopaxi*.
<https://repositorio.utc.edu.ec/bitstream/27000/4001/1/T-UTC-0366.pdf>

Erazo, O. (2018). Dificultades en integración sensorial, afectividad y conducta en estudiantes de una escuela pública. *Praxis & Saber*, vol. 9, núm. 20, pp. 143-165.
<https://www.redalyc.org/journal/4772/477257681007/html/>

García, A. (2016) Características generales de la literatura infantil. Putas para el análisis. *Estudios de Literatura Infantil*.
https://webpersonal.uma.es/~EUGMAQCUE/libro_universidad_2016.pdf#page=32

Gil, M (2010). *Desenvolupament cognitiu i motriu*. Institut Obert de Catalunya.
https://ioc.xtec.cat/materials/FP/Recursos/fp_edi_m06_/web/fp_edi_m06_htmlindex/index.ht

[ml](#)

Gómez, M. d. (2009). Aulas Multisensoriales en Educación Especial. Estimulación e Integración Sensorial en los Espacios Snoezelen. 1ª Edición Ideaspropias Editorial, Vigo, 2009-España

Lázaro, A (2008). Estimulación vestibular en la educación infantil. Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado, 62 (22), 165-174.

Lázaro, A. (2002). Aulas multisensoriales y de psicomotricidad.

Morón, C. (2010). Los beneficios de la literatura infantil. *Temas para la educación*. <https://guao.org/sites/default/files/portafolio%20docente/Los%20beneficios%20de%20la%20Literatura%20Infantil.pdf>

Palacios, A. C. (2010). Integración sensorial. <https://www.agapasm.com.br/Artigos/Integracion%20sensorial.Pdf>

Pérez, M. (2015). Estimulación multisensorial en personas con discapacidad múltiple. *Universitat de les Illes Balears*. https://dspace.uib.es/xmlui/bitstream/handle/11201/145504/Perez_Saez_Miriam.pdf

Bibliografía sensorial

Aula abierta de ARASAAC. (2022, 4 febrero). *Materiales CAA – Cuentos adaptados con pictogramas - Aula abierta de ARASAAC*. Aula Abierta de ARASAAC - Aula Abierta de ARASAAC. <https://aulaabierta.arasaac.org/materiales-caa-cuentos-adaptados>

Els audiocontes d'El Tatano. (s. d.). <https://cavallfort.cat/audiocontes/>

Una altra manera d'explicar un conte. (s. d.). *Una altra manera d'explicar un conte*. (s. d.). <https://aspace.cat/ca/una-altra-manera-dexplicar-un-conte>

Boulwood, E., Cockayne, H., & Hamley, K. (2018). *Mira, toca, siente: un libro sensorial para compartir con los más pequeños*.

10. Annexos

Índex d'Annexos

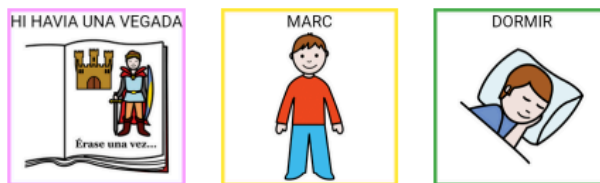
	<u>Pàg.</u>
Annex 1: El dia de l'aniversari d'en Marc	36
Annex 2: Avaluació de les professionals educatives	49

EL DIA DE L'ANIVERSARI D'EN MARC

Júlia Meléndez Ribas

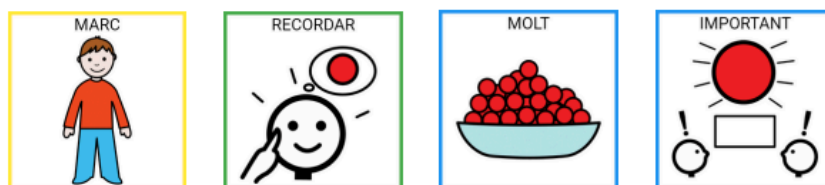
HI HAVIA UNA VEGADA UN NEN QUE DORMIA
PROFUNDAMENT. ES DEIA MARC.

AL MATÍ, VA SONAR EL DESPERTADOR I EN MARC ES VA DESPERTAR.

EN MARC VA RECORDAR UNA COSA MOLT IMPORTANT.

AVUI ERA EL SEU ANIVERSARI!!

5

EN MARC VA AIXECAR-SE DEL LLIT I VA OBRIR LA FINESTRA.

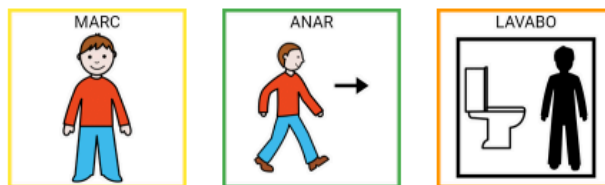

38

**A FORA FEIA SOL I CALOR
I S'ECOLTAVEN ELS OCELLS CANTAR.**

EN MARC VA ANAR AL LAVABO A PREPARAR-SE.

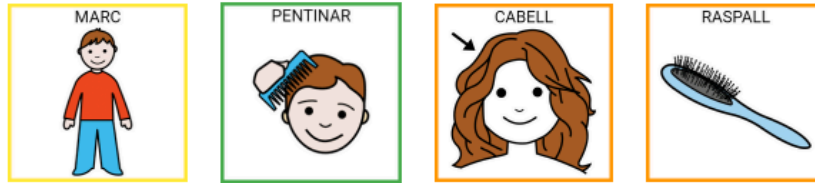
EN MARC VA FER UN PIPÍ I VA TIRAR LA CADENA.

DESPRÉS, ES VA RENTAR LA CARA AMB AIGUA I SABÓ.

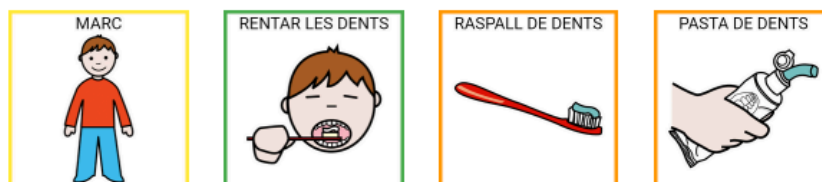

DESPRÉS, ES VA PENTINAR ELS CABELLS AMB EL RASPALL.

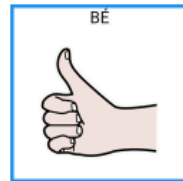
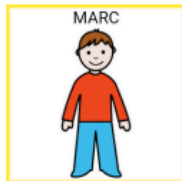
11

DESPRÉS, ES VA RENTAR LES DENTS AMB EL RASPALL DE DENTS I LA PASTA DE DENTS.

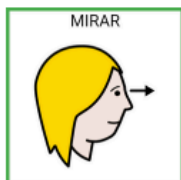
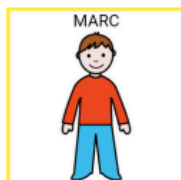
12

**PER ÚLTIM, ES VA POSAR LA SEVA COLÒNIA PREFERIDA.
QUINA BONA OLOR!**

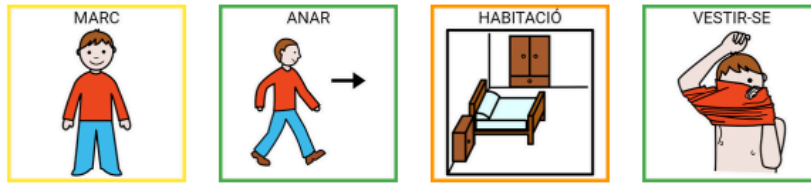
12

EN MARC ES VA MIRAR AL MIRALL, JA ESTAVA PREPARAT!

14

EN MARC VA ANAR A L'HABITACIÓ A VESTIR-SE.

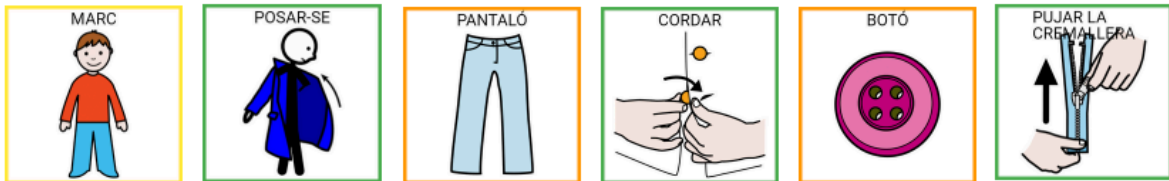
15

EN MARC ES VA POSAR LA SEVA SAMARRETA PREFERIDA.

16

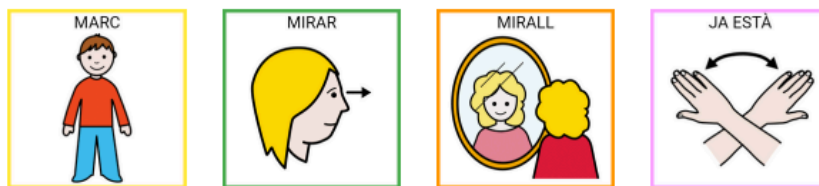
**EN MARC ES VA POSAR UNS PANTALONS.
ES VA CORDAR EL BOTÓ I VA PUJAR LA CREMALLERA.**

**PER ÚLTIM, ES VA POSAR ELS MITJONS I LES SABATES
I SE LES VA CORDAR.**

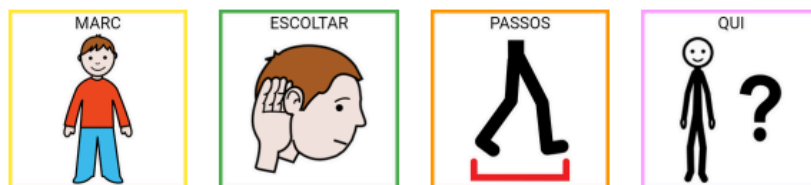

EN MARC ES VA MIRAR AL MIRALL, JA ESTAVA PREPARAT!

19

EN MARC VA ESCOLTAR UNS PASSOS... QUI PODIA SER?

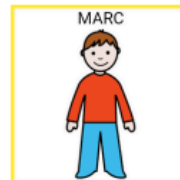

20

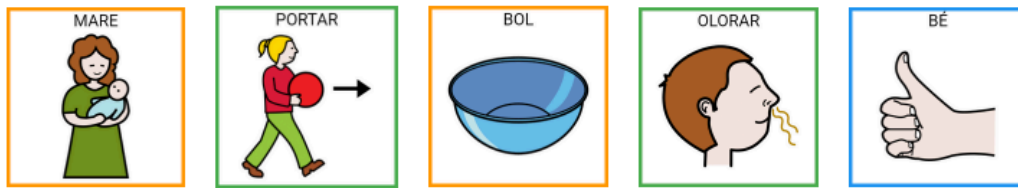
ALGÚ VA OBRIR LA PORTA...

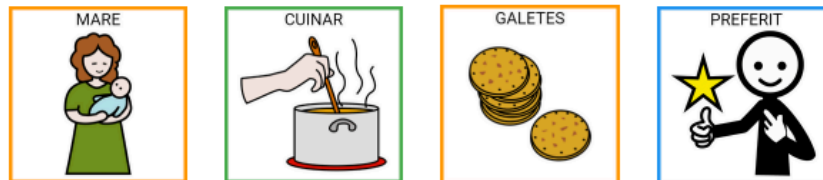
ERA LA MARE QUE LI VA FER UN GRAN PETÓ!

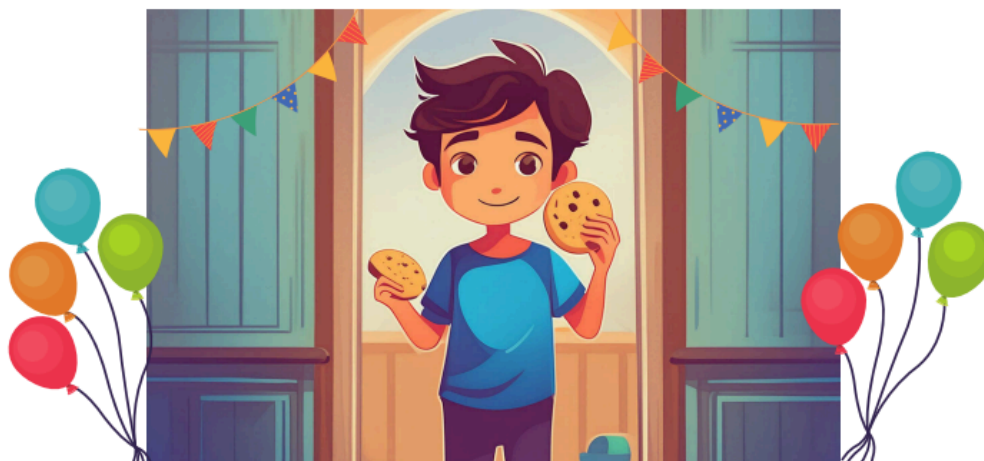
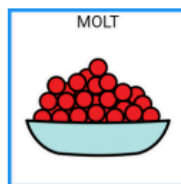
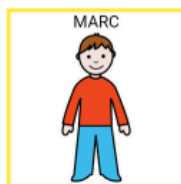
LA MARE PORTAVA A LES MANS UN BOL QUE FEIA MOLT BONA OLOR.

HAVIA CUINAT LES SEVES GALETES PREFERIDES.

EN MARC VA COMENÇAR EL DIA DEL SEU ANIVERSARI MOLT I MOLT CONTENT!

Annex 2: Avaluació de les professionals educatives

Critèri d'avaluació del material: <u>Mestre a l'escola d'educació especial</u>	Puntuació (1-5)
1. Facilita la comprensió de seqüències temporals a través de la narració del conte i la representació visual.	4
2. Enriqueix el vocabulari dels estudiants amb paraules relacionades amb les rutines i la higiene personal.	5
3. Fomenta la participació activa i l'autonomia a través de la interacció amb els materials.	5
4. Assegura una experiència d'aprenentatge inclusiva adaptant el material en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.	4
5. Facilita la comprensió i la relació amb l'entorn a través de la narració del conte.	5
6. Promou la transferència d'aprenentatge a la vida quotidiana dels estudiants.	5
7. El material pot ser adaptat per assegurar una experiència d'aprenentatge inclusiva en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.	4
8. S'utilitza el material didàctic físic per facilitar la comprensió i l'aprenentatge dels conceptes presentats, afavorint la interacció tangible dels estudiants amb els continguts del conte.	5
9. Crea imatges visuals clares i rellevants amb un tamany adequat per facilitar la comprensió dels estudiants.	5

Observacions o aspectes a millorar
<p>1 - S'hauria d'afegir el pictograma de <i>Després</i> a l'inici de cada tasca per treballar l'adverbi de temps.</p> <p>4 - Quina adaptació es fa segons el nivell?</p> <p>7 - Quina adaptació es fa per cada alumne?</p> <p>9 - Es podria presentar també amb pantalla digital el conte, per cridar més l'atenció dels alumnes i que tocant la pantalla apareguin sons / moviments, etc...</p> <p>Valoro molt positivament que la història tracti sobre les rutines del matí. A l'escola d'educació especial es treballa molt l'autonomia d'hàbits d'higiene, així que treballar aquest tema és molt important i positiu.</p>

Critèri d'avaluació del material: <u>Mestre d'audició i llenguatge a l'escola d'educació especial</u>	Puntuació (1-5)
1. Facilita la comprensió de seqüències temporals a través de la narració del conte i la representació visual.	4
2. Enriqueix el vocabulari dels estudiants amb paraules relacionades amb les rutines i la higiene personal.	5
3. Fomenta la participació activa i l'autonomia a través de la interacció amb els materials.	5
4. Assegura una experiència d'aprenentatge inclusiva adaptant el material en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.	5
5. Facilita la comprensió i la relació amb l'entorn a través de la narració del conte.	5
6. Promou la transferència d'aprenentatge a la vida quotidiana dels estudiants.	5
7. El material pot ser adaptat per assegurar una experiència d'aprenentatge inclusiva en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.	4
8. S'utilitza el material didàctic físic per facilitar la comprensió i l'aprenentatge dels conceptes presentats, afavorint la interacció tangible dels estudiants amb els continguts del conte.	5
9. Crea imatges visuals clares i rellevants amb un tamany adequat per facilitar la comprensió dels estudiants.	4

Observacions o aspectes a millorar
<p>Podries afegir més sons a mesura que vas explicant el conte, com per exemple el soroll d'una porta quan s'obre, el soroll dels petons, el soroll de la finestra quan s'obre... D'aquesta manera hi haurà una varietat més gran d'estímul cada cop que expliques el conte.</p> <p>És molt important afegir el pictograma de l'adverbi després per què els alumnes que no tenen lectoescriptura, però si entenen els pictogrames, puguin treballar aquest mot que genera seqüenciació i temporalització.</p> <p>A la guia educativa estaria bé que possis quant temps triga l'activitat i com es poden adaptar els materials segons el tipus d'alumne, més fàcil o més difícil.</p>

Critèri d'avaluació del material: <u>Mestre d'atenció a la diversitat a l'escola ordinària.</u>	Puntuació (1-5)
1. Facilita la comprensió de seqüències temporals a través de la narració del conte i la representació visual.	5
2. Enriqueix el vocabulari dels estudiants amb paraules relacionades amb les rutines i la higiene personal.	4
3. Fomenta la participació activa i l'autonomia a través de la interacció amb els materials.	5
4. Assegura una experiència d'aprenentatge inclusiva adaptant el material en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.	4
5. Facilita la comprensió i la relació amb l'entorn a través de la narració del conte.	5
6. Promou la transferència d'aprenentatge a la vida quotidiana dels estudiants.	5
7. El material pot ser adaptat per assegurar una experiència d'aprenentatge inclusiva en funció de les necessitats educatives dels alumnes als quals va dirigit.	3
8. S'utilitza el material didàctic físic per facilitar la comprensió i l'aprenentatge dels conceptes presentats, afavorint la interacció tangible dels estudiants amb els continguts del conte.	5
9. Crea imatges visuals clares i rellevants amb un tamany adequat per facilitar la comprensió dels estudiants.	4

Observacions o aspectes a millorar
<p>La història podria tenir una trama més entretinguda. D'aquesta manera cridaria més l'atenció als alumnes. El vocabulari, en moltes ocasions, és molt simple. Es podrien afegir més conceptes sobre l'higiene personal per afavorir i enriquir el vocabulari de tots els alumnes que participen a l'activitat.</p> <p>Els materials es poden adaptar segons les necessitats educatives dels alumnes que tinguin un nivell cognitiu i sensorial baix, ja que no és un material ni una narració que es pugui adaptar a nens amb un nivell cognitiu mitjà-alt.</p> <p>Pot desenvolupar hàbits i rutines de manera seqüenciada als alumnes que serveixi de guia per al seu dia a dia. Aquest aspecte m'ha agradat i crec que és beneficiós per l'aula ordinària.</p>